

ORTADOĞU GÜNCEĐİ
1 AĞUSTOS - 31 AĞUSTOS 2015

Günce No: 80

Firuze Yađmur GÖKLER

Aylık Ortadoğu Güncesi 01-31 Ağustos 2015

01 Ağustos 2015:

- Suriye'deki muhalif gruplardan Cephetul Şam'ın Türkmen komutanlarından Zekeriya Karslı, oluşturulacak güvenli bölgenin, Özgür Suriye Ordusunu (ÖSO) terör örgütü IŞİD'in baskısından kurtaracağını söyledi.
- Birleşmiş Milletler (BM) Irak Yardım Misyonu (UNAMI), temmuz ayında ülkede yaşanan şiddet olaylarında bin 332 kişinin öldüğünü, 2 bin 108 kişinin yaralandığını açıkladı.
- Batı Şeria'nın Nablus kentinde, Yahudi yerleşimcilerin, Filistinlilere ait evi ateşe vererek bir bebeğin ölümüne yol açtığı olayı protesto etmek isteyenlere, İsrail askerlerinin müdahalesi sonucu 35 kişi yaralandı.

02 Ağustos 2015:

- Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Dışişleri Bakanı John Kerry, Mısır'ı askeri olarak desteklemeye devam edeceklerini söyledi.
- Gazze'de Birleşmiş Milletler Filistinli Mültecilere Yardım Ajansının (UNRWA), bölgedeki yardımlarını kısıtlaması protesto edildi.
- Mısır ordusunun Sina Yarımadası'ndaki operasyonlarında 12 günde 88 "teröristin" öldürüldüğü, 58'inin yakalandığı bildirildi.
- İsrail kabinesi, Filistinliler için kullanılan "idari tutuklama" yönteminin Yahudi yerleşimcilere de uygulanmasını onayladı.
- Yemen'in Aden kentinde Cumhurbaşkanı Abdurabbu Mansur Hadi yanlısı Halk Direniş güçlerine silah yardımı yapıldı.

03 Ağustos 2015:

- Kerry ve KİK dışişleri bakanlarının, başta İran ile P5+1 ülkeleri arasında Avusturya'nın başkenti Viyana'da 14 Temmuz'da varılan

nükleer anlaşma olmak üzere Irak, Suriye, Lübnan ve Yemen gibi bölgesel konuları ele alacakları belirtildi.

- Tunus'taki Nahda Hareketi, ülkedeki tüm etkin güçleri, hükümetin çağrısı üzerine yaklaşık iki ay sonra düzenlenecek terörle mücadele konferansına katılmaya çağırıldı.
- Suriye'de muhalif grupların, Esed güçlerinin ilerlediği İdlib'in batısındaki Cisir es-Şuğur ile Hama'nın kuzeybatısındaki Sehl Gaba bölgelerindeki pek çok bölgede yeniden kontrolü sağladığı bildirildi.
- Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamad Al Sani, ABD Dışişleri Bakanı John Kerry ve Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) dışişleri bakanlarını kabul etti. Katar Emiri ve Kerry görüşmesinde, "Suriye, Yemen, terörle mücadele, bölgede güvenlik ve istikrarın artırılması" gibi konuların ele alındığı belirtildi.

-Filistin İslami Direniş Hareketi (Hamas), Birleşmiş Milletler Merkezi Acil Müdahale Fonu'na BM Filistinli Mültecilere Yardım Ajansı'nın (UNRWA) bütçe açığını kapatılması için destek olması çağrısında bulundu.

04 Ağustos 2015:

- Terör örgütü PKK'nın Suriye'deki uzantısı PYD, Kürtçe yayın yapan Rudaw TV'nin, örgütün kontrol ettiği bölgelerde çalışmasını yasakladı. Merkezi Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'ndeki Erbil kentinde bulunan Rudaw Medya Grubu'ndan yapılan yazılı açıklamada, PYD'nin söz konusu kararı kamuoyu ile paylaşıldı. Rudaw yönetimi, yasağı şiddetle kınarken açıklamada, "PYD'nin kararı demokrasiye aykırıdır" ifadesi kullanıldı.
- Katar'ın 2 yıl önce verdiği Mısır'ın Süveyş limanında bulunan yaklaşık 10 milyon litrelik akaryakıtın yaklaşık 200 bin litresinin Gazze'ye girdiği bildirildi.

05 Ağustos 2015:

- BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun, 5 milyon Filistinli mülteci için tüm bağışçıları yardıma çağırıldı.

- Taliban lideri Molla Muhammed Ömer'in ölümünün ardından Molla Mansur'un bu göreve getirilmesine itiraz eden örgütün Katar'daki siyasi büro başkanı Seyyid Tayyip Aga istifa ettiğini açıkladı.

06 Ağustos 2015:

- Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, Hamas'a ulusal birlik hükümeti kurulması için müzakereye katılmaları davetinde bulundu.

- Gazze'de, "İsrail için casusluk yaptığı" gerekçesiyle 1 kişi idam cezasına çarptırıldı.

- Suudi Arabistan'ın güneydeki Ebha kentindeki özel kuvvetler mensuplarının gittiği camiye düzenlenen intihar saldırısında, en az 13 kişinin hayatını kaybettiği bildirildi.

- Mısır'da, "Yeni Süveyş Kanalı", Arap ve yabancı ülkelerin devlet başkanları ve temsilci heyetlerin katıldığı törenle hizmete açıldı.

07 Ağustos 2015:

- İsrail Cumhurbaşkanı Rivlin, İsrail ve Filistin'in "sınırların olmadığı bir konfederasyon" kurmasını önerdi.

-Suriye'de kimyasal silah saldırısı düzenleyen tarafların tespit edilmesini isteyen BM Güvenlik Konseyi karar tasarısı oybirliğiyle kabul edildi.

08 Ağustos 2015:

-Filistinlilere ait bir evi kundaklaması sonucu çıkan yangında hayatını kaybeden 18 aylık bebek Ali Devabişe'nin babası Saad Devabişe de tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetti.

09 Ağustos 2015:

- Mısır Dışişleri Bakanlığı, Katar'ın, "Müslüman Kardeşler Teşkilatı (İhvan) ile yönetim arasında arabuluculuk yapmaya hazır olduğu" yönündeki açıklamalarını "kabul edilemez" buldu.

- İran, ABD merkezli bir Yahudi gazetesine ülkede habercilik faaliyetinde bulunma izni verdi.

- Irak Başbakanı'nın, cumhurbaşkanı ve başbakan yardımcılığı mevkilerinin kaldırılması ile yolsuzluk dosyalarını inceleyecek bir komite oluşturulması talimatı verdiği bildirildi.

- Irak Başbakanı Haydar el-İbadi'nin açıkladığı reform kararları, Irak Bakanlar Kurulu tarafından onaylandı.

- ABD güçleri tarafından Helmand ve Nangarhar kentlerinde insansız hava araçlarıyla düzenlenen saldırılarda 22 Taliban militanı öldürüldü.

-Afganistan'ın kuzeyindeki Kunduz vilayetinin Han Abad ilçesinde düzenlenen intihar saldırısında hayatını kaybedenlerin sayısı 29'a yükseldi.

10 Ağustos 2015:

- Yemen'de, Ensarullah Hareketi (Husiler) tarafından kaçırılan İslah Partisi'nin 5 yetkilisinin serbest bırakıldığı bildirildi.

-Suriye'de Fetih Ordusu'na bağlı birlikler, İdlib'in Fua köyünde rejim güçlerine ait bir kışlayı tünel kazarak altına yerleştirdikleri patlayıcıyla havaya uçurdu.

-Yemen'de Meclis Başkan Yardımcısı Muhammed Ali eş-Şeddadi'nin uğradığı silahlı saldırı sonucu yaralandığı, beraberindeki 4 kişinin öldüğü bildirildi.

11 Ağustos 2015:

-Yemen'deki Şii Ensarullah Hareketi (Husiler) militanlarının, Yemen Reform Cemaati Partisi

liderlerinden Şeyh Abdurrahman el-Vaşli'yi kaçırdıkları bildirildi.

12 Ağustos 2015:

- Muhalif Ahraru'ş Şam Hareketi ile Esed rejimi adına müzakereleri yürüten Tahran yönetimi arasında Suriye'deki 3 bölge için geçici ateşkes sağlandı.

- Terör örgütü IŞİD'in Mısır'daki uzantısı Sina Vilayeti Örgütü'nün, rehin aldığı Hırvatistan vatandaşını infaz ettiği bildirildi.

-Mısır'da Cumhurbaşkanı Sisi tarafından 23 Temmuz Devrimi'nin 63'üncü yıl dönümü münasebetiyle çıkarılan kararname gereğince 198 mahkum serbest bırakıldı.

13 Ağustos 2015:

- ABD, Suriyeli muhaliflere yönelik eğitim donatı programına devam edeceğini bildirdi.

- Irak'ta Şiilerin yoğunlukta yaşadığı ve başkente bağlı Sadr'da bir pazar yerinde bomba yüklü tırın infilak ettirildiği saldırıda ölü sayısı 45'e, yaralı sayısı 105'e yükseldi.

-İran Dışişleri Bakanı Cevad Zarif, Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esed'i ziyaretinde ülkesinin rejimine verdiği desteğin süreceği mesajını verdi.

14 Ağustos 2015:

- Hamas, Filistinli gruplarla, İsrail ile yapılacak (muhtemel) barış anlaşmasının maddelerini görüştü.

- Irak Cumhurbaşkanı Fuad Masum, hükümetin aldığı reform kararlarını memnuniyetle karşıladığını belirterek, "Bu kararların yürürlüğe girmesi için takipçi görevini üstleneceğim" dedi.

- Irak Başbakanı İbadi, reform kararı almanın kolay olmadığını belirterek, devletteki görev

değişikliklerinin "bağımsız" ve "liyakat sahiplerinin" lehine sonuç vereceğini söyledi.

-Irak'ta terör örgütü IŞİD'in, Musul'un Mahmur-Güwer cephesindeki Peşmergelere klor gazıyla saldırdığı bildirildi.

15 Ağustos 2015:

-Lübnan'da aranan Selefi lider Ahmed Assir, ülkeyi terk etmeye çalışırken yakalandı.

-Fetih ordusuna bağlı Ahrar-ı Şam birlikleri, Suriye'deki bazı bölgelerde yapılan ateşkesin uzatılması için rejim adına muhaliflerle görüşen İran heyeti müzakerelerinin başarısızlıkla sonuçlanmasının ardından İran ve Hizbullah milislerinin de içerisinde bulunduğu Fua ve Kafrayya köylerine ağır silahlarla saldırdı.

- Husi Ensarullah Hareketi'nin Aden'den çıkarılması ile başlayan HDG ilerleyişi, İbb, Taiz, Abyan gibi yakın kentleri de içerecek şekilde genişledi.

16 Ağustos 2015:

-Irak Başbakanı Haydar İbadi'nin reform planı kapsamında 11 bakanlığın kapatılması ve birleştirilmesi teklifi meclis onayının ardından yürürlüğe girdi. Ülkede bakanlık sayısı 22'ye düştü.

- Irak Başbakanı Haydar el-İbadi'nin, meclis soruşturma komisyonunun, "güvenlik güçlerinin Ramadi'den çekilerek, kentin terör örgütü IŞİD'in kontrolüne girmesinde ihmali bulunan komutanların mahkemeye sevk edilmesi"ne ilişkin kararı onayladığı bildirildi.

17 Ağustos 2015:

-Irak'ın en büyük ikinci kenti Musul'un IŞİD'in eline geçmesiyle ilgili hazırlanan "Musul'un Düşme Nedenleri" başlıklı rapor, Irak parlamentosundan onay alarak yargıya devredildi. Raporun "sanık" olarak gösterdiği

eski başbakan Maliki ve Musul'un eski valisi Nuceyfi yargılanacak.

- Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah Sisi, tartışmalara neden olan yeni "terörle mücadele" yasa tasarısını onayladı. Resmi gazetelerde yayınlanan karar, yürürlüğe girmiş oldu.

18 Ağustos 2015:

-İŞİD, Halep'in kuzey kırsalında örgüte karşı savaşı ve Türkmenlerden oluşan Liva Sultan Murat grubuna saldırı düzenledi. Beş Türkmen muhalif öldü.

-Hamis yöneticilerinden Şeyh Hasan Yusuf, İsrail ile sağlanacak herhangi bir ateşkes anlaşmasının Fetih hareketi dahil tüm Filistinli gruplara sunulacağını belirtti.

- Arap Birliği'nin Filistin'den sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Muhammed Subeyh, İsrail ürünlerini boykot kampanyasının etkinleştirilmesi çağrısında bulundu.

-Suriye'deki muhalif Ebu İsa'nın eski komutanlarından Muhammed Hassun, PYD'nin Arap gençleri askere almaya çalıştığını söyledi.

19 Ağustos 2015:

- İŞİD, Suriye'nin 2 bin yıllık antik kenti Palmira'da araştırma yapan arkeoloji grubunun sorumlusunu öldürdü. Baş kesilerek öldürülen Halid Esad 82 yaşındaydı.

- Fas Bakanlar Kurulu toplantısının ardından Hükümet Sözcüsü ve İletişim Bakanı Mustafa el-Halefi, yaptığı basın açıklamasında, ülkesinin İsrail'in Yahudi yerleşim birimleri politikası ile Kudüs'ü "Yahudileştirme" ve İslam kimliğini yok etme çabalarına açıkça karşı olduğunu dile getirdi.

- Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'nin, terör örgütü PKK'nın, Kerkük-Yumurtalık petrol boru

hattına düzenlediği saldırı nedeniyle zararının 501 milyon dolara yükseldiği bildirildi.

20 Ağustos 2015:

- Kahire'nin kuzeyindeki Şubra el-Hayme bölgesinde ulusal güvenlik binası ve mahkeme binasına düzenlenen bombalı saldırılar ile El-Kalyubiyye'de güvenlik güçlerine kurulan pusuda 25 kişi yaralandı.

21 Ağustos 2015:

- İsrail ordusuna ait bir helikopter, Suriye'nin Golan Tepesi'ndeki Kuneytra ilinde rejime ait ulaştırma müdürlüğü ile valilik binalarına saldırdı.

- Arap Birliği, Filistinli Mültecilere Yardım Ajansı'nın (UNRWA) yaşadığı mali krizin İsrail'in Gazze'ye saldırıları ve Suriye'deki durumun kötüye gitmesinden kaynaklandığı bildirdi.

- Suriye'nin Tel Abyad bölgesinde daha önce PYD bayrağının bulunduğu bölgeye büyük bir Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) bayrağı dikildi.

- Afganistan Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı Raşid Dostum'un araç konvoyuna saldırı düzenlendi. Afganistan'ın kuzeyindeki Faryab Milletvekili Başir Ahmad Tahyanc, yaptığı açıklamada, saldırının ardından çıkan çatışmada 7 militanın öldürüldüğünü ifade eden Tahyanc, 12 militanın da sağ yakalandığını söyledi.

-Beyaz Saray, terör örgütü İŞİD'in iki numaralı ismi Fadıl Ahmet el-Hayali'nin öldürüldüğünü açıkladı.

22 Ağustos 2015:

- Suudi Arabistanlı kadınların ilk kez hem aday hem de seçmen olarak 12 Aralık 2015'teki belediye seçimlerine katılabileceği bildirildi.

- Irak Başbakanı Haydar el-İbadi'nin İnsan Hakları Bakanlığını lağvetmesine tepki olarak

Tuzhurmatu'nun Amirli nahiyesinde Kerkük-Bağdat karayolunu trafiğe kapatan Türkmenler, eylemlerine devam etti.

- "Karakol Baskını" davasında yargılanan İhvan Rehberlik Konseyi Başkanı Bedii ile 18 sanık hakkında müebbet hapis cezası verildi.

-Afganistan'ın başkenti Kabil'de NATO konvoyuna bomba yüklü araçla düzenlenen intihar saldırısında ölenlerin sayısı 12'ye yükseldi

23 Ağustos 2015:

- Birleşmiş Milletler Filistinli Mültecilere Yardım Ajansı, Suriye'den kaçan 100 bini aşkın Filistinlinin, Avrupa ve Arap ülkelerine sığındığını bildirdi.

- İngiltere, Tahran'daki büyükelçiliğini dört yıl aradan sonra yeniden açtı.

- Mısır'da "ülke futbol tarihinin en büyük trajedisi" olarak nitelendirilen "Port Said katliamı" davasında Mahmud Salih isimli sanığın 10 yıl ağırlaştırılmış hapsine, 5 kişinin ise beraatine hükmederken, hala firari durumdaki Hasan el-Feki isimli sanığın yeniden yargılama duruşmalarında hazır bulunmaması nedeniyle hakkında daha önce verilen idam hükmünün devamına karar verdi.

-Mısır'da bir grup polisin, çalışma şartlarının iyileştirilmesi talebiyle ülkenin kuzeydoğusundaki Şarkiyye Emniyet Müdürlüğünü bastığı bildirildi.

24 Ağustos 2015:

- Tunus'un Kasrin kentine bağlı Cebel Buşebke sınır muhafızlarına düzenlenen silahlı saldırıda 1 muhafızın hayatını kaybettiği, 3'ünün yaralandığı bildirildi.

- Hamas hareketi, Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Yönetim Kurulu Başkanlığı'ndan istifasını

"ulusal ittifaklara sırt çevirmek" olarak değerlendirdi.

-Filistin'de ilk ve orta dereceli okullarda yeni eğitim-öğretim yılı başladı. Eğitim ve Öğretim Bakanlığında yapılan açıklamada, 700 bini Batı Şeria'da, 500 bini Gazze'de olmak üzere bir milyon 200 bin öğrencinin bugün dersbaşı yaptığı belirtildi.

25 Ağustos 2015:

-Yemen hükümeti, Husiler ile devrik lider Ali Abdullah Salih yanlılarının saldırılarına maruz kalan Taiz kentini afet bölgesi ilan etti.

- Yemen'den açılan ateş sonucu Suudi Arabistan'ın Cazan bölgesinde 1 asker hayatını kaybetti, 3 asker ise yaralandı.

-BM Dünya Gıda Programı, Libya'da kabile çatışmalarına sahne olan Ubari kentinden kaçan sığınmacılara gıda yardımı gönderdi.

- Uluslararası Af Örgütü Amnesty International, Suudi Arabistan'da son bir yıl içinde en az 175 kişinin idam edildiğini açıkladı.

- Suriye'deki muhalif gruplardan Ahraru'r Şam, askeri kanadını yeniden yapılandırarak düzenli bir ordu kuracağını duyurdu.

26 Ağustos 2015:

- Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) Kadın Konseyi Başkanı Pahşan Zengene, terör örgütü IŞİD'in alıkoyduğu Yezidi kadınlardan bir kısmının hala kurtarılamadığını belirtti.

- Rusya Devlet Başkanı Putin, temaslarda bulunmak üzere Rusya'nın başkenti Moskova'ya gelen Ürdün Kralı 2. Abdullah'la görüştü.

- Irak'ta Şii din adamı Sadr'ın, destekçilerine Bağdat'taki "yolsuzlukla mücadele için düzenlenecek gösterilere katılın" çağrısı ülke içinde tartışmalara yol açtı.

27 Ağustos 2015:

-İŞİD'in 'siber cihatçısı' olarak bilinen ve örgütün sosyal medya faaliyetlerini yürüten İngiliz militanı Suriye'ye düzenlenen insansız hava aracı (İHA) saldırısında öldürüldü.

- Irak Şam İslam Devleti (İŞİD) Anbar vilayetinin başkenti Ramadi yakınlarında düzenlediği intihar saldırısıyla Irak ordusunun iki generalini öldürdü.

- Irak Şam İslam Devleti'nin (İŞİD) Suriye'de Halep'in kuzeyinde bulunan ve ikisi Türkiye sınırında yer alan toplam beş köyü ele geçirdi.

- Arjantin, Lübnan'daki mültecilere 4 ton pirinç, 75 çadır, 500 battaniye, 10 milyon litre suyu işlemden geçirebilecek arıtma tabletleri ve 150 mutfak malzemesi gönderdi.

28 Ağustos 2015:

- İran resmi ajansı IRNA'nın haberine göre, Devrim Muhafızları Ordusu'na bağlı Gönüllü Güvenlik Güçleri'nin (Besic) Şuş kentindeki komutan yardımcısı Ali Rıza İmani, İmam Hüseyin Taburu Komutanı Ahmed Heyyari'nin dün Lazkiye'de öldürüldüğünü açıkladı.

- Libya'nın Zuvara kenti açıklarında batan teknedeki 80'den fazla kişi hayatını kaybetti.

-Fas Kralı 6. Muhammed'i, aleyhinde yazdıkları kitabı piyasaya çıkarmakla tehdit ederek 3 milyon avro isteyen 2 Fransız gazeteci gözaltına alındı.

29 Ağustos 2015:

- Irak'ın Kuzeyindeki Musul'dan Hacca giden halkın, evlerini ve ailelerini İŞİD'e rehin bırakmak zorunda kaldıkları bildirildi.

- Kamuoyunda "Marriott Hücresi" olarak bilinen davada, El-Cezire kanalı çalışanı 3 gazeteci hakkında 3'er yıl hapis cezası verildi.

- İran'dan Türkiye'ye geçmeye çalışan Afganistan uyruklu 4 mülteci, sınırdaki İran askerlerince açılan ateş sonucu yaralandı.

- Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta binlerce kişi, ülkede yaşanan çöp krizini protesto etmek için Şüheda ve Riyad es-Sulh meydanlarında gösteri düzenledi.

- Bahreyn'de Şiilerin yoğun olarak yaşadığı Karanah kentinde bombalı saldırı meydana geldi. Saldırıda bir polis memuru yaşamını yitirdi, aralarında bir çocuğun da bulunduğu yedi kişi yaralandı. Yaralananlardan üçü sivil.

30 Ağustos 2015:

- Libya'daki siyasi taraflar arasındaki uzlaşma görüşmelerinin son turunun, 3-4 Eylül'de İsviçre'nin Cenevre kentinde yapılacağı bildirildi.

-Welt am Sonntag gazetesinde yer alan habere göre, ekim ayında Alman ordusundan 110 asker, İsrail'in Tselim kentine giderek burada İsrail Savunma Kuvvetleri'nden terörle mücadele konusunda eğitim alacağı bildirildi.

- Rusya'nın İran'a satmayı planladığı S-300 "Antey-2500" hava savunma füze sisteminin, tropik koşullarda çalışmaya uygun hale getirileceği bildirildi.

- İtalya Başbakanı Matteo Renzi, ülkesinin, Ortadoğu'ya barış getirmek için terörizme karşı İsrail'in yanında olduğunu söyledi.

- İtalyan enerji firması Eni, Mısır açıklarında dünyanın en büyük doğal gaz yataklarından birini bulduğunu açıkladı.

- Mısır'da uzun zamandır beklenen parlamento seçimlerinin tarihi belli oldu. Mısır Yüksek Seçim Komisyonu yaptığı açıklamayla seçimlerin ilk aşamasının 18-19 Ekim tarihlerinde yapılacağını, ikinci aşaması içinde

halkın 22-23 Kasım'da sandığa gideceğini kaydetti.

31 Ağustos 2015:

-Suriyeli muhaliflerin çatı oluşumu Fetih Ordusu'na bağlı birlikler, İdib'de, aralarında Hizbullah milislerinin de bulunduğu 12 rejim askerini öldürdü.

- IŞİD'in Suriye'deki antik Palmira kentinde, bir tapınağı daha havaya uçurduğu bildirildi.